

Н.Я. Походжай
Н.Б. Шост

УКРАЇНСЬКА МОВА

**Практичні завдання
для контролю й оцінювання
навчальних досягнень учнів
3 клас**

Посібник для вчителя

- Диктанти
- Списування
- Мовні знання і вміння
- Діалоги
- Письмові перекази

*Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах комісією
з педагогіки та методики початкового навчання
Науково-методичної ради з питань освіти
Міністерства освіти і науки України*

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

УДК 81.161.2(075.2)
ББК 81.2 Укр я71
П41

Рецензенти:
кандидат педагогічних наук, доцент
З.М. Онишків
вчитель вищої категорії, вчитель-методист
М.Л. Стасюк

*Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах
комісією з педагогіки та методики початкового навчання
Науково-методичної ради з питань освіти
Міністерства освіти і науки України
(лист ПТЗО № 14.1/12-Г-916 від 18.06.2014 р.)*

Походжай Н.Я.

П41 Українська мова. Практичні завдання для контролю й оцінювання навчальних досягнень учнів : 3 клас : Посібник для вчителя / Н.Я. Походжай, Н.Б. Шост. — Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2016. — 32 с.

ISBN 978-966-10-4683-1

Даний посібник укладено відповідно до навчальної програми з української мови для 3 класу з урахуванням змін, внесених у 2016 р. Його використання допоможе вчителю в організації та проведенні контролю навчальних досягнень учнів.

Для вчителів, батьків і студентів педагогічних навчальних закладів.

УДК 81.161.2(075.2)
ББК 81.2 Укр я71

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

Передмова

Комплект посібників розроблений відповідно до методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо контролю та навчальних досягнень учнів початкових класів.

У комплект входять:

1. Українська мова. Практичні завдання для контролю й оцінювання навчальних досягнень учнів. 3 клас. Посібник для вчителя.
2. Українська мова. Зошит для контрольних робіт. 3 клас. 1-й варіант.
3. Українська мова. Зошит для контрольних робіт. 3 клас. 2-й варіант.

Тексти, завдання, тести, які містяться у посібнику для вчителя, дібрані з урахуванням функціонального підходу до шкільного мовного курсу, що передбачає таке співвідношення мовної теорії і мовленнєвої практики, згідно з яким пріоритетним є розвиток навичок мовленнєвої діяльності.

Зошит з української мови можна використовувати не лише на уроках контролю та оцінювання знань, а й з метою самоперевірки навчальних досягнень учнів.

Види перевірки знань, умінь та навичок учнів з української мови, які проводять посеместрово у третьому класі, подано у таблиці:

Об'єкт перевірки	I семестр	II семестр
Діалог	1	—
Письмовий переказ	1	—
Мовні знання і вміння	1	2
Диктант	1	2
Списування	1	1
Загальна кількість перевірок	5	5

I. ДИКТАНТ

Основною формою перевірки орфографічної та пунктуаційної грамотності є контрольний текстовий диктант, який проводять у 3 класі тричі на рік.

Перевіряють уміння: правильно писати слова на вивчені орфографічні правила та словникові слова, визначені для запам'ятовування, ставити розділові знаки відповідно до опрацьованих правил пунктуації.

Матеріал для перевірки. Використовується текст, доступний для учнів 3 класу. Обсяг диктанту: I семестр — 50–60 слів, II семестр — 60–70 слів.

Оцінювання. Диктант оцінюють однією оцінкою на основі таких критеріїв:

- орфографічні та пунктуаційні помилки оцінюють однаково;
- помилка в одному й тому самому слові, яке повторюється в диктанті кілька разів, вважається однією помилкою; помилки на одне правило, але в різних словах, вважаються різними помилками;
- розрізняють грубі і негрубі помилки (негрубими вважаються: повторення тієї самої літери в слові; поодинокі випадки недописування літери в кінці слова (не за правилом); двічі поспіль написане те саме слово в реченні). Дві негрубі помилки прирівнюють до однієї грубої;
- охайні виправлення (неправильне написання на правильне) помилками не вважаються;
- орфографічні та пунктуаційні помилки на невивчені правила виправляють, але не враховують (якщо вони не були виписані на дошку під час диктанту).

Норми оцінювання:

Рівень	Бали	Кількість помилок
Початковий	1	17 і більше
	2	14–16 помилок
	3	11–13
Середній	4	8–10
	5	5–7
	6	1 негруба та 4 грубих помилок

Достатній	7	2 негрубі та 2 грубі помилки, або 3 грубі
	8	2 негрубі та 1 груба або 1 негруба та 2 грубі помилки
	9	1 негруба та 1 груба помилки
Високий	10	2 негрубі помилки
	11	1 негруба помилка
	12	—

Тексти для диктантів

Осінь

Лісами та садами іде осінь. На ній золоте вбрання. На голові віночок із осінніх квітів. В одній руці красуня несе плетений кошик. А з нього виглядають рум'яні яблука, соковиті сливи, янтарний виноград. У другій руці — пишна паляниця.

Іде щедра осінь, частує всіх своїми дарами. Чарівниця про всіх дбає. *(49 слів)*

На узліссі

Тихо в зимовому лісі. Деревя одягнуті в біле мереживо.

Узліссям прокрадається з нічного полювання старий рудий лис. М'яко порипує під лисовими ногами сніг. Ямка за ямкою проліг за ним слід.

Слухає звір, чи не вискочить необачний зайчисько. Чує і бачить він, як шаснула на верхівку дерева прудка білочка. *(50 слів)*

Зима

Усю ніч за вікном завивав вітер. Білою м'якою ковдрою вкрив землю сніг. Небо стало низьким і сірим. На деревах стрибають голодні горобці й синички.

Учні третього класу зробили годівниці. Діти розвісили їх на шкільному подвір'ї. У годівницях завжди є зерно, насіння і горобина. Пташки прилітають і дзьобають їжу. *(49 слів)*

Сніг іде

Земля стала твердою, як камінь. Калюжі позамерзали. Сонечко світило, але вже не гріло. Пішов сніжок.

Мар'янка вибігла на подвір'я. Сніжинки летіли до землі, кружляли над деревами. Дівчинка розглядала сніжинки на долоньці. Коли вони летіли, були, наче пух. Придивилася ближче — як зірочки.

Мар'янка не встигла їх роздивитися — сніжинки розтанули від тепла. (52 слова)

За П. Воронковою

Квітка сонця

На високому стеблі — велика квітка. Вона схожа на сонце. І називають цю квітку соняшником.

На небі з'явилася ранкова зірниця. Затремтіли пелюстки. То соняшник жде сходу сонця. Він повертає до нього свою золотаву голівку. Пливе сонечко по високому небу. Соняшник підставляє голівку його золотавому промінню. Зайшло сонце. І соняшник схилив золоті пелюстки й заснув. (55 слів)

В. Сухомлинський

Мишка

На узліссі під старим дубом мишка вирила восени нірку. Із травинок і м'якого моху вимостила там тепленьке кубельце.

Випав перший сніг. Вилізла з нірки мишка й озирнулася. Тихо в лісі. Залізла вона на пеньок і знайшла там сухе насіннячко. Поласувала мишка і почала сніжком очі протирати. Потім свою шубку почистила. І знову в нірку. (55 слів)

За О. Копиленком

Лісові їдальні

Сніг покрив усе навкруги. Перестали співати пташки. В глибокій норі спить кріт. Загорнувся в листя і заснув до весни їжак.

Важко знайти їжу лісовим мешканцям. На допомогу їм приходять лісники та учні. Вони розкладають на галявинах сіно та овочі. Звірі швидко звикають до цих їдалень. Вони довірливо відвідують їх. (51 слово)